

Til Nordisk Råd

Svar på skriftligt spørsmål 12/24 vedrørende:

E 12/24 Skriftlig fråga om förutsättningarna för de kreativa näringarna i Norden

1. Hur ser modellerna för ersättningar till de kreativa näringarna ut i de nordiska länderna?
2. Vilka åtgärder har vidtagits eller är på väg att vidtas i de nordiska länderna för att möta den snabba teknikutvecklingen?
3. Finns det en gemensam nordisk syn på beskattning av multinationella bolag inom kulturbranschen?

Till Nordiska ministerrådet

4. Har ministerrådet några planer på ett ökat samarbete eller samordning av de nordiska modellerna på detta område?

Svar fra de nordiske regeringer

1. *Hur ser modellerna för ersättningar till de kreativa näringarna ut i de nordiska länderna?*

For så vidt angår det ophavsretlige område er der ikke i Danmark indført særlige kompensationsmodeller for de kreative erhverv som følge af kunstig intelligens. Det er de enkelte rettighedshavere og deres organisationer, der forhandler aftalerne, og modellerne for kompenstation er forskellige fra sektor til sektor.

I Finland kan de kreativa näringarna ses som breda affärsekosystem som också samverkar med offentlig förvaltning. I Finland har undervisnings- och kulturministeriet och arbets- och näringsministeriet tillsammans och var för sig genomfört flera åtgärder riktade till kreativa näringar. Tillväxtavtal för kreativa näringar representerar ett modernt sätt att söka tillväxtfrämjande åtgärder tillsammans med näringarna i fråga. Statsrådets kulturpolitiska redogörelse är mycket viktig och den anger målen för den nationella kulturpolitiken.

I april 2024 överlämnade den svenska regeringen skrivenheten Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher (skr. 2023/24:111) till riksdagen. I skrivenheten framgår att regeringen anser att systemen för stöd, råd och finansiering till företag bör vara generella, samt att det är viktigt att de myndigheter och andra aktörer som förmedlar råd, stöd och finansiering till företag, innovation och konstnärlig verksamhet samverkar så att deras kompetenser stärker varandras uppdrag där det är relevant. Av skrivenheten framgår också att det i dagsläget inte finns en heltäckande bild av hur företagen inom kulturella och kreativa branscher finansieras.

Modellen for tilskudd til den kreative næringen i Norge er todelt. De aller fleste søkbare tilskuddene inngår i det næringsrettede virkemiddelapparatet under Nærings- og fiskeridepartementet. Det næringsrettede virkemiddelapparatet tilbyr en rekke ordninger og programmer som lån, tilskudd, garantier og ulike kompetansetiltak, for å hjelpe næringslivet med FoU, etablering, vekst, skalering og eksport. Målet er å støtte næringsutvikling som øker den samlede verdiskapingen i Norge innenfor bærekraftige rammer. Bedriftene i den kreative næringen kan søke om tilskudd fra disse virkemidlene på samme vilkår som bedrifter i andre nærlinger.

I tillegg til de næringsrettede virkemidlene bevilger Kultur- og likestillingsdepartementet 21 mill. kroner (i 2024) som oppdragsmidler til Innovasjon Norge til kulturell og kreativ næring. Denne bevilgningen skal bidra til å oppfylle selskapets mål om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer. Målet er å øke norske bedrifters og investørers investering i kulturelle og kreative produkter og tjenester, rettigheter og talenter, samt å utvikle flere vekstkraftige virksomheter som omsetter kulturelt og kreativt innhold nasjonalt og internasjonalt.

According to the Cultural Action Plan - 2030 (Menningarsókn), the Icelandic government aims to establish a clear copyright policy and promote education to increase understanding and awareness of the importance of copyright as a foundation of culture. The copyright policy will stipulate, among other things, education, the impact of new technology, e.g. artificial intelligence, on the position of authors, fair agreements to ensure remuneration for authors and performers, and at the same time simplify access to cultural material.

In recent years, Iceland has published policies in various fields of arts and culture, e.g. film, visual arts, music, design and architecture. Policy development is ongoing in regards to performing arts and literature. All policies deal specifically with copyright and increased education on copyright issues. Iceland's policy on artificial intelligence was published in 2021. The Nordic Council of Ministers for Digitalisation (MR-DIGITAL)

issued a statement, Digital North 2.0, which is linked to Our Vision 2030. It discusses the need to promote green growth and sustainable development in the Nordic-Baltic region through data-driven innovation and a fair data economy in order for data sharing and reuse to be efficient. For a small nation such as Iceland, which does not have as much data in all areas as larger nations, such Nordic or international co-operation on data is crucial and will greatly increase competitiveness.

På Færøyene sikrer Ophavsrettsloven vederlag til rettighedshaverne. Derudover har de biblioteksafgift, også til visuel kunst, der bliver udlånt. Det nationale kunstmuseum har indført visningsvederlag i forbindelse med udstillinger.

2. *Vilka åtgärder har vidtagits eller är på väg att vidtas i de nordiska länderna för att möta den snabba teknikutvecklingen?*

På det ophavsretlige område har kulturministeren i Danmark nedsat en ekspertgruppe om ophavsret og kunstig intelligens. Ekspertgruppen skal komme med anbefalinger til håndtering af de udfordringer, som kunstig intelligens medfører for det ophavsretlige system.

I Finland följer kultur- och konstområdena och aktörerna aktivt den tekniska utvecklingen och tar i bruk de verktyg som den erbjuder. Som ett led i genomförandet av EU:s stödfacilitet för återhämtning och resiliens (RRF) inledde undervisnings- och kulturministeriet strukturstödet för konst och kultur samt kreativa näringar. Det tillgängliga beloppet för detta var 30 miljoner euro. Syftet för strukturstödet var specifikt att främja den digitala omställningen. Statsrådet strävar också efter att främja en ökad FoU-intensitet inom de kreativa näringarna samt kommersialisering av forskningsbaserade innovationer inom konst och kultur med FoU-finansiering. Sådan FoU-verksamhet och de innovationer som den ger upphov till har sannolikt ett starkt samband med den tekniska utvecklingen.

Ett av de strategiska målen i Sveriges strategi betonar att företag och offentliga aktörer ska ha god kunskap om upphovsrätt och upphovsrättens betydelse för företagande inom kulturella och kreativa branscher, och de förutsättningar som den tekniska utvecklingen ger. I skrivenheten betonas därtill att det är viktigt att offentliga aktörer håller sig å jour med hur ny teknik fungerar, inte minst den snabba AI utvecklingen. Vilka affärsmönster den ger upphov till och hur värden skapas i företagen, bl.a. inom kulturella och kreativa branscher. Den svenska regeringens strategi är avsedd att gälla under en tioårsperiod (2024–2033) och under denna period avser regeringen att föra en löpande dialog med branscherna om hur arbetet med strategin fortlöper och vilka behov de ser.

I Norge skal Regjeringen blant annet legge frem et veikart for kreativ næring. Veikartet skal gjennomgå status for næringen i dag, og vise regjeringens ambisjoner og mål fremover og hvordan rammebetingelser og utvalgte innsatsområder kan bidra til å nå målene. Det er også igangsatt en reform av det næringsrettede virkemiddelapparatet "Virkemiddelapparatet 2.0". Målet er at bedriftene skal møte et helhetlig og koordinert virkemiddelapparat. Nærings- og fiskeridepartementet har hovedansvaret for disse tiltakene.

Ingen specifikt færøske tiltag er iværksat p.t. ud over ophavsretsloven.

The ministry is working on a bill on the cultural contribution of streaming services to the promotion of Icelandic culture and the Icelandic language. In the bill it is proposed that a new obligation be enacted for domestic and foreign streaming services, which direct their services to the general public in Iceland, to pay a so-called "cultural contribution" to Icelandic society. Streaming services are media providers that distribute content on demand (VOD), some only domestically and others across borders to other countries. The aim of the bill is to strengthen Icelandic culture and the Icelandic language by encouraging investment in the production of domestic content that is mainly in Icelandic or with other Icelandic connection. The bill is based on other Nordic and European models.

The charter of Iceland's current government states that efforts to strengthen the position of Icelandic in the digital world will continue, with a special focus on language technology. To that end, in May 2023, the Minister of Culture and Business affairs appointed a steering group to evaluate and analyse the best methods for long-term integration of language technology at the administrative level, as well as to draft the next official Language Technology Programme. The programme suggests seven actions and is based on the former language technology programme.

The marketing project Creative Iceland is intended to increase awareness of Icelandic arts and creative industries in foreign markets, increase the knowledge of international professionals in the arts and creative industries in Iceland and support the export of Icelandic artists and the creative sector. Creative Iceland is a collaborative project between Business Iceland and the government and is carried out in collaboration with arts centers and professionals within the fields.

3. *Finns det en gemensam nordisk syn på beskattningsav multinationella bolag inom kulturbranschen?*

Det finns inte någon specifikt uttalad gemensam nordisk syn på beskattnings, men det pågår diskussioner om olika frågor kopplade till multinationella bolag inom kulturbranschen, t.ex. kopplat till den nordiska tänketanken.

Norge har nylig vedtatt en ny lov om suppleringskatt på underbeskattet inntekt i konsern (suppleringskatteloven). Loven kan påvirke enkelte multinasjonale selskaper innenfor kulturbransjen. Reglene er utviklet i et utvidet OECD-samarbeid med over 140 land, inkludert de nordiske landene.

Iceland states that it is important that the tech giants comply with the legal and regulatory framework that applies at any given time in the Nordic countries, the EU and the EFTA states. The Nordic countries can stand together as a strong unit to protect and promote Nordic culture. The Nordic countries share a common and similar culture and democratic values. The tech giants have become key players in today's democracy and societies. The companies create opportunities for people to connect with each other, share knowledge and socialize. Hate speech and false information risks diminishing democratic societies and can lead to further polarization. It is therefore important to support innovation and free creativity in art and culture. It is also important that the Nordic countries have access to a diverse and open forums for countering the monopoly of technology giants in social discourse.

Svar fra Nordisk Ministerråd

På vegne af Ministerrådet for kultur

4. *Har ministerrådet några planer på ett ökat samarbete eller samordning av de nordiska modellerna på detta område?*

I en tid der kultur- og medieaktørenes vilkår og forutsetninger endres som følge av digital utvikling, tech-gigantenes innflytelse og kunstig intelligens (AI) skal Norden i fellesskap arbeide med utfordringene og mulighetene knyttet til digital utvikling.

I utkastet til nytt kulturpolitisk samarbeidsprogram (2025-2030) videreføres en tydelig ambisjon om å arbeide for et synlig, konkurransekraftig og kreativt Norden. Et av delmålene i samarbeidsprogrammet adresserer kulturpolitiske utfordringer som følge av ny teknologi, herunder kunstig intelligens (AI). Innsatsområder og konkrete initiativer for å følge opp delmål vil bli utviklet innenfor rammen av MR-Ks arbeidsplaner, hhv. 2025-2027 og 2028-2030.

Stockholm, 3. juli 2024

Parisa Liljestrand, Sveriges kulturminister